

змінюються їх розуміння, якісне забарвлення. Як результат – формальні маркери *свого* трансформуються на показники *чужого* або ж навпаки.

Розгляд образу *мова* крізь призму дихотомії *свій – чужий* у щоденнику М. Галабурди-Чигрин дає змогу висновкувати, що він є ключовим для розуміння світогляду авторки, для прочитання втіленої в щоденнику ідеї *мови* як духовного й естетичного коду, через осягнення якого М. Чигрин приходиться до своєї української національної тожсамості. Динамічний контекст іншомовної культури, в якому народилася й живе діаристка, ще виразніше акцентує культуротворчу й націєтворчу функцію її рідної мови.

Список використаних джерел

1. Ажнюк Б. Українська мова в Новому Світі / Б. Ажнюк // «Українська мова» із серії Najnowsze dzieje języków słowiańskich. – Opole : Uniwersytet Opolski, 1999. – s. 239–271.
2. Галабурда-Чигрин М. Україно, моя Україно... / М. Галабурда-Чигрин. – К. : Видання автора Марічки Галабурди-Чигрин, 2000. – 184 с.
3. Галабурда-Чигрин М. Все моє життя обертається навколо України [Електронний ресурс] / М. Галабурда-Чигрин. – Режим доступу : <http://ukrajinciberlinu.wordpress.com/2009/01/01/марічка-галабурда-чигрин/>
4. Галабурда-Чигрин М. Хроніка за Марійкою Галабурдою-Чигрин [Електронний ресурс] / М. Галабурда-Чигрин. – Режим доступу : <http://ukrajinciberlinu.wordpress.com/2009/02/01/мюнхен-український/>
5. Єрмоленко С. Я. Мовно-естетичні знаки української культури / С. Я. Єрмоленко. – К.: Інститут української мови НАН України, 2009. – 352 с.
6. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Тодор О. Г. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / За ред. С. Я. Єрмоленко. – К.: Либідь, 2001. – 224 с.
7. Кононенко П. П. Україна – мова / П. П. Кононенко // Українознавство: Підручник для вищих навчальних закладів. – К., 2005. – 134-166 с.
8. Космеда Т. А. Аксиологічні аспекти прагмалінгвістики: формування і розвиток категорії оцінки / Т. А. Космеда. – Львів, ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. – 350 с.
9. Молчанова І. Зміна ставлення до понять «своє/чуже» в українському суспільстві та поезії з ХІХ ст. по ХХІ ст. / І. Молчанова // Понятійний апарат сучасного літературознавства «своє» й «чуже». – Київ, КДУ ім. Т. Шевченка, 2007. – С. 65-70.
10. Нитченко Дм. Значення нашої мови для нас і ставлення до неї / Д. М. Нитченко // Елементи теорії літератури і стилістики. Друге, доповнене. – Вид-во «Ластівка». – Мельборн, 1979. – С. 90-92.)
11. Павлишин М. Канон та іконостас: Літературно-критичні статті / М. Павлишин. – К.: Час, 1997. – 445 с.
12. Сюта Г. М. Лінгвосвіт поезії авторів Нью-Йоркської групи : монографія / Г. М. Сюта. – К. : Ін-т української мови НАН України: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. – 164 с.

Summary. The article deals with lingual parameters of M. Halaburda-Chyhryn's diary. The means of implementing the dichotomy native language – foreign language have been analyzed. The issues of language and national identity have been traced. The features of linguistic behavior and linguistic consciousness of the diarist have been described.

Keywords: diary, emigration, dichotomy native language – foreign language, ethnolinguistic consciousness, national identity.

УДК 811.512.161'373.7

Т.М.Тімкова

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ ЩО ВЕРБАЛІЗУЮТЬ МАКРОКОНЦЕПТ «АТМОСФЕРНІ ЯВИЩА» У ТУРЕЦЬКІЙ МОВІ

Одним з найбільш важливіших етапів при побудові номінативного поля концепту є вивчення фразеологізмів, у складі яких вживається ключове слово-репрезентант, або його синонім. Фразеологізм – семантично пов'язане сполучення слів, яке, на відміну від подібних до нього за формою синтаксичних структур, не виникає в процесі мовлення відповідно до загальних граматичних і значенневих закономірностей поєднання лексем, а відтворюється у вигляді усталеної, неподільної, цілісної конструкції [2].

У структурі концепту фразеологічні одиниці, як правило, відносяться до його периферичних сфер через багатосаровість його значення. Але саме вони складають глибинний шар концепту, його внутрішню форму, відображаючи національну специфіку концептосфери того чи іншого народу. Завдяки образній основі фразеологізмів, в них уособлюється культурний світогляд нації. Але, на думку Телії В.Н., лише при співвідношенні самого цього образного змісту з категоріями, концептами, міфологемами, стереотипами та еталонами національної культури і його інтерпретації в цьому просторі матеріальної, соціальної та духовної культури відкривається і культурно-значимий смисл самого образу [4, 231].

Одним з напрямків у дослідженні сучасної фразеології є когнітивний аналіз. У даній статті ми маємо на меті проаналізувати турецькі фразеологічні одиниці, що об'єктивують та вербалізують макроконцепт «атмосферні явища» з наступним виявленням його національно-культурної специфіки. В цьому смислі важливим є комплексний аналіз національної специфіки концептів, що входять до складу макроконцепту «атмосферні явища».

Термін «фразеологічне поле» був введений Л.І. Ройзензоном, який трактував його як «спільність логічних та психологічних сфер, як і власне «буттєвих» сфер, що породжують однакове у цілому (з частковими варіаціями) коло фразеологічних явищ» [5, 74]. Фразеологічне поле являє собою можливість відновлення частин фразеологічних одиниць, що представлені в тексті – того, що залишається «на полях» після різних перетворень.

Фразеологічне поле «атмосферні явища» включає декілька груп фразеологічних парадигм, що об'єднуються за наявністю у їх складі фразеолекс, що відповідають ключовим лексемам чи їх синонімам, що вербалізують у турецькій мові концепти *дощ, вітер, туман, грім, блискавка, сніг, буря*. Дослідження фразеологічних одиниць що вербалізують макроконцепт атмосферні проводилося на матеріалі турецьких фразеологічних словників [Açıklamalı Deyimler ve Atasözleri Sözlüğü; 2006], [Atasözleri ve deyimler sözlüğü; 1971], [Deyimler Sözlüğü; 1989], [Rusça-Türkçe Deyimler Sözlüğü; 1998], [Rusça-Türkçe Deyimler Sözlüğü; 1999], [Şerif Benkeçi. Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü; 2004], [Türkçe Deyimler Sözlüğü. Arif Hikmet Par.; 2000], [Yurtbaşı M. Örnekleriyle Deyimler Sözlüğü; 1996]. У результаті аналізу було встановлено, що не всі номінативні одиниці, що репрезентують різновиди атмосферних явищ, фігурують у турецькій фразеології.

Використання для створення фразеологічного образу одних лексем та ігнорування інших у кожній мовній картині світу зумовлене різними факторами, наприклад, частотністю вживання тієї чи іншої лексеми, наявністю у неї певних конотативних значень, стійкими соціально-психологічними еталонами носіїв мови, особливою екстралінгвістичною ситуацією тощо. До складу досліджуваного фразеологічного поля увійшли наступні слова: *yağmur, rüzgar, duman, sel, bulut, gök gürültüsü, kar, dolu*. Серед виразів, до складу яких входять слова-репрезентанти концептів *дощ, вітер, туман, грім, блискавка, сніг, буря*, найбільш багато чисельними є фразеологічні образи, створені на основі найбільш нейтральних іменників *rüzgar* та *yağmur*, що об'єктивують концепти *вітер* та *дощ* та вирізняються високою реконкурентністю.

У фразеологізмі *Abanın kadri yağmurda bilinir*. – «Ціну бурки дізнаєшся у дощову погоду» – мова йде про своєчасність, важливість будь-чого саме в певний момент часу – ми спостерігаємо послаблення первинного значення лексеми *yağmur* – «дощ» і набуття нею конотативного значення: «дощ» у даному випадку набуває значення чогось негативного, порівнюється із «чорним днем», випробуванням.

Лексеми *rüzgar* «вітер» та *yağmur* «дощ» у складі фразеологізмів можуть співвідноситись із тематичною сферою «темпоральність», тобто семантичною категорією, що відображає сприйняття й осмислення людиною часу позначуваних ситуацій і їхніх елементів стосовно моменту мовлення того, хто говорить. Водночас «темпоральність» – це функціонально-семантичне поле, яке базується на цій семантичній категорії, що охоплює угруповання граматичних, морфологічних, лексичних і синтаксичних, а також комбінованих (лексико-граматичних, граматико-контекстуальних та ін.) засобів турецької мови, які використовуються для вираження різних варіантів цієї семантичної категорії» [1, 9].

Образи, побудовані на основі цих іменників, відображають ідіоетнічність турецької фразеологічної картини світу та об'єктивують додаткові периферійні ознаки цих концептів:

енциклопедична зона – *Gök gürlmeden yağmur yağmaz* – «Немає диму без вогню» (досл. – поки грім не прогрімить, дощ не піде) – тобто у всього є своя причина, найчастіше вживається при поширенні чуток. Ніякими чутками не варто нехтувати, особливо негативними, вони змушують нас звернути увагу на свою поведінку) – тут ми бачимо, що коли гримить грім – це означає, що піде дощ. Те ж саме явище можна прослідкувати у фразеологізмі з концептом *şimşek* «блискавка»: *Şimşek çakmadan gök gürlemez* – досл. «немає грому без блискавки» – тобто всьому є своя причина, – енциклопедична зона – блискавка це явище, що спостерігається разом із громом. *Kar ne kadar çok yağsa, yaza kalmaz* – «скільки б снігу не випало – до літа не долежить» рос. «Скільки б веревке не витяся, да бать концу» – негативна конотація, сніг випадає та лежить лише взимку

та лише в холодну погоду. Ознака «сніг – явище сезонне, що проявляється в певну пору року, та потім зникає» корелює з енциклопедичною зоною. *Bir bulut ile kış olmaz* – «одна хмара ще не означає дощ», рос. «Одна снежинка еще не снег, одна дождевка еще не дождь» (досл. – від однієї хмари зими не буде – тобто перші ознаки ще не є проявом нової якості, говорить з обережністю, коли хочуть застережити від передчасних висновків) – для того, щоб пішов дощ, небо повинні вкрити хмари, однієї хмари замало.

Регулятивно-оціночна зона – можна спостерігати негативні або ж позитивні відчуття, які спричинені тим чи іншим атмосферним явищем: *Rüzgarın önüne düşmeyen yorulur* – «хто не іде за вітром – стомлюється». *Allah dağına göre kar verir* – «Бог дає снігу, кожному по горі його», тобто кожній людині Богом дається стільки, скільки вона може прийняти, пережити, а не стільки скільки вона думає що може витримати. У даному випадку концепт *kar* «сніг» – вживається у значенні чогось важкого, що потрібно пережити.

Регулятивна зона – *Geçmiş yağmura kebe tutma* – («не вдягай бурки на дощ що вщух», рос. «после драки кулаками не машут» – у значенні «не варто робити щось коли вже пізно») – тобто у дощову погоду потрібно вдягати спеціальний одяг.

Більшість досліджуваних фразеологізмів демонструють прагнення турецького народу на основі метеонімів* будувати образи, що тим чи іншим чином описують людину, її характер, емоційний стан, поведінку, що оцінюють її життєву ситуацію.

Так, лексема *yağmur*, виходить за межі семантичної сфери «атмосферне явище» та стає частиною такого фразеологічного поля як «оцінка життєвої ситуації»: *Yağmurdan kaçıp doluya tutuldu*. «Із вогню та й в полум'я» (букв. «Втікаючи від дощу потрапив під зливу»). *Arsızın yüzüne tükürmüşler, 'yağmur yağıyor demiş'* – досл. «безсоромному плюють у очі, а він каже «дощ іде»». *İslandımışın yağmurdan korkusu olmaz = İslanmışın yağmurdan pervası yoktur* – досл. «Змоклий страху перед дощем не має» (рос. «Видали мы и не такое»).

Значення названих фразеологічних одиниць об'єктивує протирічні когнітивні ознаки концепту *doğu*: з одного боку дощ – явище звичайне (енциклопедична зона), а з іншого – від дощу втікають, тобто це явище викликає певні негативні відчуття, страх (оціночна зона).

Іменники, що домінують концепти, які репрезентують атмосферні явища утворюють велику кількість фразеологізмів, багато з яких також семантично орієнтовані на людину. Аналіз виразів, що входять до номінативного поля цих концептів, показує, що вони є частиною наступних фразеологічних полів:

1) поведінка людини: *Rüzgar eken fırtına biçer* – «Хто сіє вітер – жатиме бурю», «Що посієш – те й пожнеш» (рос. «Как аукнется, та и откликнется») – ніяка негативна поведінка до добра не приведе. *Sahipsiz tahtayı el alır, el almazsa yel alır* – досл. «Нічию доску візьме рука, а як не візьме рука – вітром здує», тобто «що погано покладено – те покинуто; згодиться у хазяйстві, не пропаде». *Tembele dediler 'kapını ört', dedi 'yel eser örter'* – досл. «лінивому сказали «зачини двері», так він сказав «вітер подує – прикриє»». Тут концепт «вітер» має значення «саме добро не робиться».

2) оцінка дій людини: *Kurt dumanlı havayı sever* – «вовк любить туманну погоду», тобто темні справи світла бояться, а в туманну погоду можна сховатись і зробити щось лихе.

3) оцінка життєвої ситуації: *Rüzgara tüküren kendine tükürür* – «не плюй проти вітру – плюватимеш на себе»; «не плюй в колодязь», тобто означає так званий «ефект бумерангу». *Doludan islanmışın yağmurdan pervası yoktur* – досл. «хто намок від бурі – тому дощ не страшний». *Alçak yerde yatma sel olur, yüksek yerde yatma yel olur* – досл. «не лягай в низині – змие сель, не лягай високо – здує вітром».

Фразеологічні значення мають яскраво виражений негативний відтінок. В даному випадку виникнення такого негативізму може бути вмотивовано тим, що дані явища, що спостерігаються на території Туреччини, завдають шкоди людям, опосередковано впливаючи на їх життя. При цьому, не дивлячись на загальну негативну оціночність, усі ці вирази об'єктивують різні когнітивні ознаки досліджуваних концептів.

Фразеологізм *Bahtsızın bağına yağmur, ya taş yağar ya dolu* (досл. «У винограднику нещасливого замість дощу то град випаде, то каміння сиплеться»), значення якого зумовлене виникненням у носіїв мови негативних емоцій по відношенню до граду, репрезентує ознаку концепту, що відноситься до оціночної зони інтерпретаційного поля, – «град – напасть, нещастя, неприємне явище».

Когнітивна ознака «град несе зло, тобто завдає шкоди», що об'єктивується у даному фразеологізмі, з одного боку виражає емоційну, з іншого – утилітарну оцінку, таким чином входячи в оціночну та утилітарну зони інтерпретаційного поля концепта. До оціночної та регулятивної зон відноситься периферійна ознака, що об'єктивується у виразі *Doludan islanmışın yağmurdan pervası olmaz* – «хто потрапив під град, дощу не злякається». Тут град ототожнюється із сильним

* метеоніми – слова що позначають погодні явища.

негативним явищем, якого слід боятися більш ніж дощу, тобто негативна конотація концепту «град» є сильнішою ніж негативна оцінка концепту «дощ».

Слід зазначити, що в деяких фразеологізмах фразеолекси набувають антонімічного значення «добра сила – погана сила»: *Çiftçi yağmur ister, yolcu kurak* – «селянину потрібен дощ, подорожуючому – суха погода». *Her zaman gemicinin istediği rüzgar esmez* – «не завжди дує вітер, який потрібен морякові». *Altın yerde paslanmaz, taş yağmurdan ıslanmaz* – «золото в землі не іржавіє, камінь від дощу не намокне». Тут демонструється відносність оцінки – негативної чи позитивної – в залежності від точки зору.

Аналіз значень перерахованих фразеологізмів також дозволяє визначити їх певні когнітивні ознаки, що формують інтерпретаційні поля у їх структурі: дощ сприятливо впливає на оточуюче середовище/дощ – це стихія, якої слід боятись, і яка може завдати шкоди людині. Те ж саме можна сказати і про концепт *vıter*.

Фразеосеми* деяких висловів не перебувають у відношенні суворої опозиції, хоча фразеолекса *ağlamak* має негативне значення: *Gök ağlamayınca yer gülmez* – «небо не заплаче – земля не засміється» – у значенні «не буде дощу – не буде й врожаю», у переносному значенні «ключ неба». Не зважаючи на те, що сам концепт *дощ* у даному виразі номінативно відсутній, він тут мається на увазі, об'єктивуючи периферійну ознаку «дощ як корисне та потрібне у природі явище, має велике значення для людини та її життєдіяльності».

Розглянуті нами універсальні риси фразеологізмів – антропоцентрична спрямованість та переважання оціночного забарвлення притаманні і образним виразам номінативного поля концепту *грім*. В усіх фразеологізмах, де присутній концепт *gök gürültüsü* – «грім», тим чи іншим чином виражається оптична ознака однойменного денотата «сильний шум». Деякі з них за семантичною ознакою характеризують слухові можливості людини: *Değirmende doğan sıçan gök gürültüsünden korkmaz* (досл. «миша, що народилася у млині грому не боїться»); даний фразеологізм можна віднести також до групи фразеологізмів із негативною конотацією, «боятися» – значення негативне. Вираз *Nisan ayındaki gök gürültüsü mahsulü artırır* – «Грім у квітні збільшує врожай» – вказує на позитивні якості даного атмосферного явища.

Деякі фразеологізми характеризують зорові якості людини: *'Kışın tipide yolunu karıkana köpek sesi, bülbül sedası gibi gelir'* – «Взимку у бурю засліпленій снігом людині собачий гавкіт здається голосом соловейка» (оскільки собаки постійно знаходяться у селах, то безпомічний мандрівник, орієнтуючись у напрямі звуку їх гавкоту, може знайти спасіння). На початку весни, коли сніги під сонцем починають танути, через те, що все вкрито сніговим покривалом, очі починають боліти, червоніти, сльозитись і втрачається зір. Такий стан називають *karık* – «засліплення від снігу». Оскільки селяни не мали змоги захистити очі від яскравого сонячного проміння і, для того, щоб не осліпнути, намащували нижнє віко грязюкою і далі продовжували свій шлях. Таким чином рятували очі, якщо людина змушена була постійно дивитись на білий блискучий сніг. Людину, яка через засліплення снігом нічого не бачить і безпомічно поводитьсь, характеризують дієсловом *karıkmak* – «бути засліпленим, осліпнути».

В номінативних одиницях даної фразеологічної парадигми ми бачимо, що значення виразу, що характеризує слухові якості людини, будується на образі екстралінгвістичної ситуації зі сфери «людина та світ що її оточує» та відображає фізичний вплив денотата концепту на індивіда. В результаті переосмислення даних виразів, виникає друге значення фразеологічних одиниць, фразеосеми яких репрезентують чуттєві можливості людини. Наприклад одне із значень фразеологізму *Kurt dumanlı havayı sever* «вовк любить туманну погоду» – базується на уявленні про *туман*, як про явище, фізичні якості якого перешкоджають нормальному зоровому сприйняттю предметів. Інше значення цього виразу виникає у процесі метафоричного переносу: вплив туману на фізичні якості людини переосмислюється та переноситься на інтелектуальні здатності індивіда.

Як ми вже зазначали, фразеологізми, роблячи зовнішніми периферійні ознаки концептів, порівняно з лексичною системою, розкривають їх національно-культурну специфіку.

Одним з основних понять у фразеології є поняття фразеологічного образу – «того наглядного уявлення, свого роду «малюнку», на фоні якого ми й сприймаємо це цілісне значення як узагальнено-переносне, як метафоричний або метонімічний дериват, що виник у результаті глобального переосмислення першочергового значення» [Телия; 1999, 58]. Саме фразеологічний образ вміщує в собі національно-культурну специфіку фразеологізму, так зазвичай він створюється на основі реалій, відомих лише одному народу.

Наприклад, фразеосемена виразу *Gök ağlamayınca yer gülmez* («небо не заплаче – земля не засміється») дозволяє встановити ту ж когнітивну ознаку, що й у його українському варіанті: дощ – сприятливе явище для отримання доброго врожаю, і земля «сміється» лише коли плаче небо,

* фразеосема – це «нове значення, якого набуває атомарне словосполучення, стаючи фразеологічною одиницею» [Кириллова, 2003: 25]

тобто її поливає дощ. Дана ознака корелює з оціночною та утилітарною зонами інтерпретаційного поля концепту *дощ*, відображаючи позитивне прагматичне відношення до опадів.

Таким чином, компоненти фразеотематичного поля *атмосферні явища* демонструють, що образи, які об'єктивують універсальні когнітивні ознаки концептів, виникають на основі загальнолюдських знань про якість світу, що оточує людину. Особливості досліджуваних концептів розкриваються завдяки аналізу національно-культурного компоненту фразеологічної парадигми, наявність якого може бути зумовленою вибірковістю мислення народу, його культурним та духовним досвідом, особливістю реалії, що позначається, тощо.

Список використаних джерел

1. Бондарко А.В. Теория функциональной грамматики. – Л.: Наука, 1990. – 262с.
2. Виноградов В.А. Фразеологизм. Лингвистический энциклопедический словарь. Москва. – Советская энциклопедия. – 1990.
3. Кириллова Н.Н. Фразеология романских языков: этнолингвистический аспект: Монография / Н.Н. Кириллова. – СПб.: Изд-во РПТУ им. А.И. Герцена, 2003. – 319 с.
4. Телия В.Н. Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингво-культурологический аспекты / В.Н. Телия. – М.: Языки русской культуры, 1996. – 288с.
5. Ройзензон Л.И. Современные аспекты изучения фразеологии / Л.И. Ройзензон, Ю.Ю. Авалиани // Проблемы фразеологии и задачи ее изучения в высшей и средней школе. – Волгоград, 1967. – С. 67-82.
6. Açıklamalı Deyimler ve Atasözleri Sözlüğü. Metin Gül – İlhan Yalçın. Koza Yayın Dağıtım San. ve Tic. A.Ş. Ankara: 2006, – 408 s.
7. Emir S. Deyimler Sözlüğü / Sabahat Emir. – İstanbul: Ders Kitapları A.Ş., 1989. – 256 s.
8. Rusça-Türkçe Deyimler Sözlüğü / [sözlükçü Ö.A. Süer]. – Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1999. – 324 s.
9. Şerif Benkeçi. Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü. Damla Yayınevi. Cağaloğlu – İstanbul: 2004, – 448 s.
10. Türkçe Deyimler Sözlüğü / [sözlükçü Ali Püsküllüoğlu]. – Ankara: Arkadaş Yayınevi, 1998. – 847 s.
11. Türkçe Deyimler Sözlüğü. Arif Hikmet Par. Kıracı /B. Çekmece/İstanbul, 2000, – 200 s.
12. Yurtbaşı M. Örnekleriyle Deyimler Sözlüğü / Metin Yurtbaşı – Ankara: Anadolu Selçuklu Tarihi, 1996. – 521 s.

УДК 811.161.2'373

І.А.Федькова

ОМОНІМІЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ТАНЦЮВАЛЬНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ

У статті розглянуто основні причини появи омонімії в українській танцювальній термінології, виокремлено головні ознаки розмежування омонімії та полісемії, наведено приклади міжгалузевої термінологічної омонімії.

Ключові слова: *термінологія, омонімія, полісемія, танцювальна термінологія.*

Мета запропонованої статті: подати всебічну характеристику омонімів в українській танцювальній термінології, з'ясувати основні причини виникнення цього явища. Актуальність розвідки зумовлено необхідністю вивчення лексико-семантичного аспекту української танцювальної терміносистеми, оскільки досі ця проблематика вивчена недостатньо. Запропоноване дослідження має цінність у двох аспектах: з науково-теоретичного погляду лінгвістичний аналіз омонімічних відношень у термінологічній лексиці зумовлений необхідністю доповнення теоретичних знань про термін як тип мовного знака та омонімію як вид семантичних відношень, з науково-практичного погляду – цінне для подальшого унормування та систематизації сучасної української танцювальної термінології.

Поняття омонімії часто отожднюють із поняттям багатозначності. За багатозначності семантична єдність слова не порушується, тобто всі значення слова об'єднуються навколо одного, стрижневого. Омонімія ж є збігом за звуковим складом двох або більше різних за значенням слів. Полісемія спроможна виходити за межі певної терміносистеми та ставати міжсистемною, при цьому виникає явище омонімії. Омонімія з'являється тоді, коли одна й та ж звукова послідовність співвідноситься з різними поняттями [17, 185]. На відміну від полісемії, у цьому випадку відбувається взаємодія не значення термінів, а однакове звучання різних за значенням термінів. Межі між полісемічним та омонімічним словом дуже часто важко встановити. Іноді лише етимологічний, граматичний аналіз може виявити семантичний інваріант досліджуваного